

НАПРЯМ 2. ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА ТА ТУРИЗМ

Швецова Д.Е.

*здобувач вищої освіти,
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля
Науковий керівник: Заваріка Г.М.
доктор географічних наук, професор,
професор кафедри історії, археології та туризму,
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-432-3-8>

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ПЕРІОД ВІДНОВЛЕННЯ

Луганська область є одним із регіонів України з унікальним природним та культурно-історичним потенціалом, який може стати основою для розвитку багатьох видів туризму. Регіон має значні природні, культурні, історичні та рекреаційні ресурси, які є маловідомими для широкого загалу, проте здатні задовольнити інтереси сучасного туриста, якого приваблює унікальний відпочинок. Актуальність теми дослідження обумовлена як прагненням розкрити туристичний потенціал регіону, так і сприяти відновленню та розвитку економіки Луганщини в умовах поствоєнного відновлення, децентралізації та потреби залучення інвестицій для інфраструктурного покращення. Розвиток туризму є одним із шляхів до підвищення рівня життя місцевих громад, створення нових робочих місць та відродження економічного життя в умовах регіональної специфіки.

Метою даної роботи є аналіз можливостей використання її потенціалу у поствоєнному відновленні туризму. Поставлена

ціль включає дослідження існуючих природних, культурно-історичних, рекреаційних і релігійнихресурсів, виявлення перспективних напрямків для розвитку туризму в регіоні та надання рекомендацій щодо їх ефективного освоєння. Крім того, робота спрямована на дослідження впливу туристичної діяльності на економічний розвиток регіону та підвищення його привабливості як для внутрішніх, так і для іноземних туристів.

Розглянемо найбільш перспективні можливості розвитку туристичної діяльності в регіоні у повоєнний період.

1. Природний потенціал Луганщини як основа для розвитку екологічного туризму.

Природно-заповідні території Луганщини мають значний потенціал для розвитку екологічного туризму. Наприклад, створення еколого-просвітницьких маршрутів у заказниках та заповідниках, таких як « Стрільцовський степ», «Провальський степ», може сприяти збереженню біорізноманіття та розвитку екологічної культури серед населення. Створення спеціально-облаштованих екомаршрутів допоможе залучити туристів, які прагнуть відчувати єднання з природою, спостерігати за птахами та дикими тваринами, а також дізнатися більше про рослинний світ регіону.

2. Культурно-історичні пам'ятки Луганщини як основа для розвитку культурно-історичного туризму.

Луганська область багата на культурно-історичні пам'ятки, що зберігають в собі багатотисячолітню історію регіону. Серед них є архітектурні споруди, археологічні пам'ятки, музеї та релігійні об'єкти. Одним із найвизначніших історичних пам'яток є Іллінська церква у місті Сватове. Цей храм є архітектурною перлиною Луганщини, що приваблює як дослідників, так і паломників. Іллінська церква не лише представляє архітектурну цінність, але й має велике духовне значення для місцевої громади. Старобільськ є ще одним важливим історичним центром області, відомим своїми археологічними знахідками, що відкривають сторінки життя давніх часів та можуть привернути увагу любителів історії та культури [4].

Музеї Луганщини також мають багату колекцію експонатів, що розповідають про історію регіону, етнографію, ремесла та

народні традиції. Важливим напрямком для розвитку є популяризація цих культурних об'єктів через туристичні маршрути, фестивалі та тематичні заходи, що знайомлять туристів з культурною спадщиною регіону. Етнографічні фестивалі, які проводяться у Луганській області, представляють місцеву культуру та звичаї, дозволяючи туристам зануритись у традиції та обряди. Це відкриває широкі можливості для розвитку етнографічного туризму, популяризуючи культурну спадщину Луганщини та сприяючи економічному розвитку місцевих громад.

Реставрація історичних пам'яток та створення туристичних маршрутів на їх основі дозволяє розвивати культурний туризм, що стає важливим напрямком для Луганської області. Такі маршрути, включаючи відвідання храмів, музеїв та археологічних пам'яток, допоможуть популяризувати історію та культуру Луганщини. Залучення туристів до таких об'єктів не лише сприятиме економічному зростанню регіону, але й допоможе підтримувати культурну спадщину [3].

3. Рекреаційні зони та зони активного відпочинку як база для розвитку рекреаційного туризму.

Природні ресурси Луганської області, особливо численні озера, річки та водосховища, створюють ідеальні умови для розвитку рекреаційного туризму. Зокрема, водосховище в Северодонецьку є популярним місцем для відпочинку, риболовлі, катання на човнах та інших водних видів спорту. Завдяки своїм природним особливостям, водойми регіону стають привабливими не тільки для місцевих жителів, але й для відвідувачів з інших областей України, що робить рекреаційний туризм важливим елементом економічного розвитку Луганщини [2].

Лісові масиви Луганської області, зокрема території заказників, забезпечують можливість організації кемпінгів, піших прогулянок, збирання грибів та ягід, а також інших активних видів відпочинку. Туристи, які цінують відпочинок на природі, можуть знайти тут все необхідне для насиченого активного дозвілля. Розвиток інфраструктури для кемпінгів та створення зручних маршрутів для піших і велопогулянок

сприятиме залученню широкої аудиторії туристів. Крім того, це допоможе підтримати екологічно-відповідальний туризм, забезпечуючи мінімальний вплив на природні ресурси області.

Водні ресурси та лісові масиви Луганщини створюють можливості для організації різноманітних форм активного відпочинку. Це може включати кемпінги, риболовлю, спортивні заходи на природі та інші розваги, що роблять регіон привабливим для сімейного та спортивного туризму. Також є можливості для розвитку туристичної інфраструктури, зокрема зон відпочинку, кемпінгів і гостьових будинків, які можуть обслуговувати значну кількість туристів.

4. Релігійний та паломницький туризм.

Луганщина має важливі релігійні пам'ятки, що роблять регіон перспективним для розвитку релігійного туризму. Організація паломницьких турів та розвиток інфраструктури навколо релігійних об'єктів, таких як хостели та харчові заклади, забезпечить комфорт для відвідувачів та сприятиме подальшому розвитку релігійного туризму [3].

У Луганській області є багато старовинних церков та каплиць, які збереглися до нашого часу. Включення цих пам'яток до туристичних маршрутів дозволить розширити спектр релігійних турів та підвищити їх привабливість для відвідувачів, зацікавлених у духовних аспектах туризму. Релігійний туризм також допоможе зберегти та відродити духовну спадщину регіону, популяризуючи місцеві культурні та релігійні традиції.

Релігійні об'єкти Луганщини становлять важливий аспект для розвитку паломницького туризму. Інфраструктурне забезпечення туристичних потоків до місць паломництва та розвиток готельного сектору сприятиме залученню нових відвідувачів.

Отже, Луганська область має значний, але в основному нерозкритий туристичний потенціал, який може сприяти як культурному розвитку регіону, так і його економічному відродженню. Військові дії на її території значним чином призупинили розвиток туризму та нанесли шкоду туристичному потенціалу, розмір якої ще не відомий. Природно-заповідний фонд Луганщини включає унікальні екосистеми степів, лісів та

водно-болотних угідь, що створює передумови для розвитку екологічного та рекреаційного туризму. Додаткові можливості відкриваються завдяки наявності численних культурно-історичних пам'яток, які відображають багату спадщину регіону, а також релігійних об'єктів, що можуть бути цікавими для паломницьких турів. Поєднання цих ресурсів дозволяє створити різноманітні туристичні продукти, що відповідатимуть сучасним запитам як українських, так і іноземних туристів, надаючи їм можливість зануритись у природне та культурне середовище Луганщини. Водночас розвиток туризму сприятиме збереженню біорізноманіття, популяризації культурної спадщини та зміцненню соціально-економічного становища місцевих громад. Ефективне використання туристичного потенціалу Луганщини потребує комплексного підходу, що включає розвиток інфраструктури, підвищення якості обслуговування та впровадження інновацій у сфері екотуризму та культурного туризму. Важливими напрямками роботи є також популяризація туристичних маршрутів, залучення інвестицій та створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу в сфері туризму. Перспективними видами туризму в регіоні стануть гастрономічний, мілітарі-туризм та подієвий. Саме цей регіон має всі можливості для створення туристичних маршрутів такого спрямування. Виконання цих завдань дозволить Луганщині стати привабливим туристичним регіоном з унікальним комплексом послуг і можливостей для відвідувачів. Таким чином, розвиток туризму на основі природного та культурно-історичного потенціалу сприятиме підвищенню конкурентоспроможності області, збагачуючи її культурне середовище і створюючи стійкі основи для економічного зростання.

Література:

1. Власенко В.В. Природно-ресурсний потенціал як основа розвитку туризму на сході України. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Географія.*
2. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.1992 № 2456-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України (ВВР).* 1992. № 34. Ст. 502.

3. Панкова І.В. Рекреаційно-туристичний комплекс України: сучасний стан та перспективи розвитку. URL: https://tourlib.net/books_ukr/pankova76.htm

4. Туристичні принади Луганщини. Офіційний сайт Луганської обласної військово-цивільної адміністрації. URL: <https://i-lug.gov.ua/promotion/local-attractions?pageSize=%D0%92%D1%81%D1%96>